

bb 62. soproni szüreti hét

vid/fm bh la

1969. szeptember 20.

a soproni szüreti hét megnyitójára szombaton került sor a fenyves szállóban. a terrazon felállított szőlőprés és szalon-nasütők körül már délután többszázan forgolódtak. este 9 órakor került sor a hagyományos szüreti bál megnyitására, amikor a termekben a hazai vendégeken kívül csaknem kétszáz szovjet, csehszlovák, osztrák és nszk-beli vendég is helyet foglalt.

a soproni kisipari szövetkezetek művészegyüttesének megnyitó műsora után kezdődött meg a mulatság, amelyen a férfiak részére téstágyuró versenyt, a „gyengébb nem”, számára pedig must-szivó versenyt rendeztek. /mti/

bb 63. időjárásjelentés

tr bh la

1969. szeptember 20.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 20-án, szombaton este:

lassan javult az idő

várható időjárás vasárnap estig: időnként kissé megnövekvő felhőzet, legfeljebb szórvaenyosan esővel. mérsékelt, napközben megélték nyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 13-17 fok között. /mti/

bb 64. az első „táncművészeti nap,,

t ol/tr bh la

1969. szeptember 20.

a magyar állami operaházban szombaton rendezték meg a budapesti művészeti hetek keretében az első „táncművészeti nap,, műsorát. az esten az operaház balettegyüttesének előadásában baltók: a fából faragott királyfi és a „csodálatos mandarin,, című balettjét, valamint a legsikeresebb koncertszámokat láthatta az ünneplő közönség, amelynek soraiban helyet foglalt sariós István, budapest főváros tanácsa végrehajtó bizottságának elnöke, valamint a társaságában lévő georgi sztoilov, szófiai város népi tanácsának elnöke és gertrud sandtner, bécs város házában vendégeskedő atpolgármestere is.

a táncművészeti napok programjában rendezik meg egyébként vasárnap és hétfőn a madách színházban a kubai nemzeti modern táncgyüttes, kedden pedig a tháilában az iráni nép táncgyüttes vendégjátékát. a továbbiakban még több reprezentatív előadással szerepel a táncművészeti napokon a magyar állami operaház balettegyüttese, valamint pokoljárás című budapesti bemutatójával a pécsi balett, s csak tiszta forrásból címmel a madách színházban megrendezik az amatőr táncgyüttesek estjét is. /mti/

v é g e
- 32 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590.

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. szeptember 21.

bb 1. nagyszerű eredmények a mesterséges holdak megfigyelésében - szovjet professzornő nyilatkozata a közös kutatásokról

i ms/gg/-s zs la

1969. szeptember 21.

a szocialista akadémiák budapesti értekezletén mint egyik legsikeresebb közös kutatásról számoltak be a mesterséges holdak megfigyelésében elért tudományos eredményekről. a.g. maszjevics professzornő, a szovjet delegáció tagja, ennek a munkának egyik vezetője a következőket mondta az mti munkatársának:

- a kialakított megfigyelő hálózatban a szocialista országok számos megfigyelő állomása működik együtt. az eddigi tudományos eredmények igen jelentősek. nyugodtan mondhatjuk, hogy a mesterséges holdak pályájának tanulmányozása rendkívül nagy lépéssel vitte előre a geofizikai és a geodéziai méréseket. a geofizikai kutatásokra inkább az alacsonyabban keringő mesterséges égitestek, a geodéziaiakra a nagyobb magasságban haladó alkalmassak.

- a mesterséges holdak geofizikai felhasználásának alapja az, hogy pályájuk változásából ki lehet számítani a légkör felkező hatását, illetőleg sűrűségét. a mesterséges holdak megjelenése előtt mintegy 80 kilométer magasságig ismertük a föld légkörének sűrűségét, ma viszont már több ezer kilométer magasságban is mérni tudjuk. 1957 előtt még az a nézet uralkodott, hogy 300 kilométeren feletti magasságban földünknek már nincs is légköre.

- ezek a nézetek azóta halomra dőltek. így például az első szovjet mesterséges hold adataiból kitűnt, hogy 225 kilométer magasságban a légkör sűrűsége tízszerese a korábban feltételezetteknek. az is tisztázódott, hogy a légkör sűrűsége ugyanabban a magasságban is változó. a különbségek egészen nagyok lehetnek. a 300 - 500 kilométeres zónában ezek a változások szorosan összefüggnek a napfolt-tevékenységgel, de más magasságokban is hasonló eltérések adódnak.

/ folyt.köv./

9.15/-s

- 1 -

14320

bb.1./ nagyszerű....1: folyt./-a

a közös kutatások jelentősége éppen abban van, hogy a megfigyelő állomások mérési adatait összegezve képet kapunk a napfolt tevékenységről és az atmoszféra változásairól. ennek igen nagy a gyakorlati jelentősége például az űrrepülések tervezésében, amikor nagyon fontos előre tudni, hogy az űrhajó tervezett leszállásakor a különböző magasságokban milyen légsűrűséggel kell számolni.

- ebben a munkában rendkívül hasznos módszert dolgoztak ki a magyar kutatók. ennek segítségével naponta lehet mérni a napfolt tevékenységet, míg korábban ehhez tíz napra volt szükség. felesleges hangsúlyoznunk, hogy a 10 nap átlaga mögött milyen eltérések lehetnek az egyes napokon, éppen ezért ez a módszer sokkal differenciáltabb és pontosabb eredményt ad a korábbinál.

- nem kevésbé fontosak a geodéziai eredmények - folytatta a professzor. - itt a mesterséges holdak felhasználásának legnagyobb előnye, hogy rendkívüli mértékben megnő a mérhető távolság. földi módszerekkel legfeljebb 200 kilométer távolságra lehet mérni, míg a mesterséges holda felhasználásával több ezer kilométeres távolságokat is pontosan mérhetünk. a méréseknél a háromszögelés egyik magassági pontja a műhold helyzete egy adott időpontban. különösen értékes ez a módszer a szigetek, vagy a hajózást veszélyeztető zátonyok helyének pontos meghatározásában.

- további előnye, hogy sokkal gazdaságosabb a földi háromszögelésnél, mert nincs szükség sűrű háromszögelési hálózatra. ezért például egyenesen ideális a nagy afrikai területek felmérésére. a szocialista országok akadémiái egyébként több ilyen megfigyelő állomást hoztak létre afrikában: így szomáliában és az egyesült arab köztársaságban, továbbá mongóliában és kubában is. az antarktiszon működik egy szovjet megfigyelő állomás is.

mindez természetesen csak izelítő a műholdak nyújtotta tudományos lehetőségekből. éppen ezért ez a munka együttműködésünknek továbbra is fontos része marad. a szovjet tudományos akadémia nagyteljesítményű fotografikus mérőműszert adott több szocialistaakadémiának, köztük a magyar tudományos akadémiának is. ezektől a műszerektől, amelyekkel lehetővé válik a mesterséges égitestek pályájának fotografikus követése, további nagy eredményeket várunk az együttműködésben - fejezte be nyilatkozatát a neves szovjet csillagász./mti/

9.45/a

- 2 -

1425
no

bb.2. nemzetközi mezőgazdasági szabványosítási tanácskozás kezdődik hétfőn budapesten

i/jf/tr/a/zs

1969. szeptember 21.

hétfőn a gettő szállóban rendezik meg a nemzetközi szabványügyi szervezet / iso/ mezőgazdasági és élelmezési termékekkel foglalkozó albizottságának és munkacsoportjainak tanácskozását. az értekezletre 15 országból érkeznek szakemberek, kutatóintézeti munkatársak, egyetemi oktatók és szabványügyi szakértők. az iso munkájához kapcsolódó 8 más nemzetközi szervezet - így a fao, a nemzetközi vetőmagvizsgáló szövetség és a gabonakémikusok nemzetközi szervezete - is elküldi megbízottjait budapestre.

házaik a 24 tagországot számláló szervezet alapító tagjai közé tartozik. a magyar kutatók a mezőgazdasági termékek szabványosításával kapcsolatban egész sor korszerű eljárást dolgoztak ki, így például a sütőipari érték meghatározására szolgáló módszert, a modern termék-mintavételi technikát és a gabonafélék terminológiáját./mti/

--

bb.3. hamupipőke - bemutató a bartók gyermekszínházban

t/fe/gk/a/ta

1969. szeptember 21.

a grimm-testvérek kedves meséjét, a hamupipőkét mutatta be vasárnap délelőtt a bartók gyermekszínház. a magyar közönség színpadon e darabot csak opera formájában láthatta rossini műveként az 1965-ös bemutató alkalmával. a játékosan lírai darabot romhányi józsef alkalmazta színpadra, s zenéjét fényes szabolcs szerzette. az előadást marton lászló rendezte, a díszleteket csinády istván, a jelmezeket katona piroska tervezte. a hamupipőkét detre annamária, gáspár királyfit balázsovits lajos alakította./mti/

--

10.05/a

- 3 -

1425
no

bb 4. észt ötvösművészeti kiállítás nyílt szolnokon

vid bh bs

1969. szeptember 21.

a szolnok-tallin testvéri kapcsolatok jegyében vasárnap a szolnoki damjanich jános múzeumban megnyílt a tallini állami művészeti múzeum anyagából rendezett észt ötvösművészeti kiállítás. Ünnepi megnyitót bárdi imre a megyei tanács vb elnökhelyettese mondott, méltatta a megye és az észt főváros művészeti kapcsolatainak örvendetes bővülését. az érdekes tárlaton az észtországi ötvösművészet kiváló képviselőinek mestermunkáit mutatja be. láthatók a kiállításon a népi ötvösművészet hagyományából táplálkozó alkotások. különösen szépek a gyűrű-karperec, lánc együttesek, a gömbdiszes tornyocskákat ábrázoló asztali edények, nagyméretű ötvösművü faldiszkek, gyertyatartók. bemutatja a kiállítás az apró láncszemekből, féldrágakövekből összeállított sodronyíngek, díszgombok, pilykék, medliszkek sorát is. az észt művészek napjaink eseményeiből is merítenek témát. ezt ábrázolják a kozmikus motívumokra, műholdakra, rakétákra emlékeztető ötvösnevekek is. bemutatkoztak a tárlaton az észt zománcművészet képviselői is./mti/

bb 5. verőfényes őszi vasárnap - vasárnapi műszak a szolnok-megyei földeken

vid bh bs

1969. szeptember 21

az őszi hivatalos első napja verőfénytel köszöntött be a középtiszai vidéki tájakra. a kellemes vasárnapi időjárásnak különösen a mezőgazdasági dolgozók örültek, mivel az utóbbi hetek csapadékos időjárása hátráltatta a betakarítást. sz. p. ber 21-én megkezdte a betakarítást a családok és a munkások. aratták a rizst, szedték a kukoricát, szedték a kukoricát és vették a jövőévi kenyérnek való. a szolnoki területen, ahol a győzezer holdon érett be a rizs, dolgoztak a báln és a távoli tájakról szerződötett kézi rizsaratók. fenyasztták a lábonálló „vizigabonát”, a tiszamenti rizsföldekről is. a vasárnapi műszak eredménye mintegy hatszáz holdnyi rizs betakarítása volt. a szárazabb jársági földeken, a tiszazugban a vetőbrigádok volt a főszerep. kétszáz vetőgép szórta, az őszi árpa és a bezoztálya 1-es ufafajta magját. egyetlen nap háromszor holddal csökkent a bevetésre váró terület. szorgos munka jellemezte vasárnap a répa-betakarítók és szállítókat is. a szolnoki üzemgyárba egymásután érkeztek a közúti járművek, melyeknek zöldmunka biztosítottak./mti/

13.03/-s

- 4 -

bb 6. bélyegkiállítás hódmezővásárhelyen

vid bh bs

1969. szeptember 21.

a hódmezővásárhelyi toronyai jános múzeumban vasárnap délután bélyegkiállításon mutatta be gyűjtését a huszonhárom helyi és tízenhét jugoszláviai, zentai gyűjtő. a több mint hétszáz bélyegből csoportosított mintegy ötven bélyeg elsősorban a munkamezsgelés eseményeit, a nemzetközi együttműködés eredményeit szemlélteti. a két város gyűjtői szeptember 28-án zentán ugyan-csak közös kiállításon mutatják be legszebb bélyegeiket./mti/

bb 7. magyar szakemberek utaztak az ótátrafüredi vegyészeti konferenciára

i tz/gk je b bs

1969. szeptember 21.

vasárnap dr. pungor ernő aka énikai t. vezető tanár, egyetemi tanár vezetésével több mint 20 magyar szakember utazott el ótátrafüredre, hogy részt vegyen a hétfőn kezdődő háromnapos nemzetközi konferencián, amelyet az elektrokémiai analízis kérdéseiről közösen rendez a csehszlovák, a magyar és az osztrák kémikus egyesület. az érintett tudományágban igen előkelő rangot vívtak ki a magyar kutatók, ez a magyarázata annak is, hogy a konferencia napirendjére tűzött 41 előadás közül huszat magyar szakemberek tartanak./mti/

bb 9. szabadkai képzőművészek kiállítása szolnokon

vid b h bs

1969. szeptember 21.

a szegedi móra ferenc múzeum horváth Mihály utcai képtárában vasárnap nyitották meg két szabadkai képzőművész, kalmár ferenc szobrász, fémplasztikák, és szilágyi gábor festő „tájak és utjelzők”, című kiállítását. bemutatott műveik szinte teljes egészében „különleges technikával készültek, modern szellemű alkotások.

a vendégek ezzel a tárlattal viszonyozzák a szegedi pintér józsef festőművész és tóth sándor szobrászművész egy hete szabadkán nyílt kiállítását./mti/

- 5 -

14.03.02

bb 10. időjárásjelentés

gg bh bs

1969. szeptember 21.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 21-én, vasárnap
17 órakor:

megélnkülő szél

szárazföldünk időjárásában az utolsó 24 óra folyamán jelentős változás kezdődött. az elmúlt hét második felében európa legnagyobb részén uralomra jutó hideg, sarkvidéki eredetű levegő helyére nyugat és észak-európa fölé nedves óceáni, délnyugat- és közép-európa fölé száraz, szubtrópusi levegő áramlik. ennek következtében a brit szigeteken, az északi tenger környékén és skandináviában erősen felhős, sokfelé szeles, esős, hűvös az időjárás, szárazföldünk délnyugati és középső területein kevesebb a felhő, általában napos, csapadékmentes, melegedő az idő.

hazánk felett szombaton észak felől fokozatosan felszakadozott a felhőzet, az esti órákban már az egész ország fölött derült volt az égbolt. reggel és délelőtt még többfelé, délután már csak egy-két helyen volt kisebb futóeső. a lehullott csapadékok mennyisége sehol sem haladta meg a 7 millimétert. a hőmérséklet napközben a déli megyékben csak 13-15, máshol 15-19 fokig emelkedett. vasárnap hajnalra az északkeleti megyék néhány helyén mínusz 1- plusz 2, az ország többi részén szeszélyes területi eloszlásban plusz 3 - plusz 11 fokig múlt le a levegő.

ma délelőtt általában napos, száraz idő volt, 11 órára 16-19 fokig melegedett a levegő. budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 13,4 fok volt, a sokévi átlagnál 2,7 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 18 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor: 15 fok volt.

várható időjárás hétfő estig: vasárnap derült, csapadékmentes idő, hétfőn napközben kisebb felhőátvonulások, legfeljebb északon szörványos futóesőkkel. többfelé élénk, néhány helyen erős délnyugati, nyugati szél. reggel párásság, helyenként köd.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 5-10, legmagasabb nappali hőmérséklet: 20-25 fok között.

a duna vízállása vasárnap délelőtt budapestnél: 238 centiméter-/mtl/

--

- 6 -

13.30 bh

14.50

bb 9. nagyszabású polgári védelmi gyakorlatot tartottak a nagyvárosban

vid gg bh bs

1969. szeptember 21.

amely a nagyszabású polgári védelmi gyakorlatot tartottak a nagyvárosban vasárnap, amely az üzemi és állami polgári védelmi gyakorlatok együttműködése alapján zajlott le.

szombaton a bányák „vizsgáltak”, felkészültségükről, az üzemi polgári védelemből.

vasárnap az egész városra kiterjedt a gyakorlat, amelyen részt vettek a megye párt- és állami vezetői, a polgári védelem országos és megyei parancsnokságának képviselői. reggel 9 órakor légiriadó verte fel a város csendjét, a feltételezhetően atomtámadás érte, és a radioaktív felhőket a szél komló felé sodorta. a szirénázás után a város polgári védelmi alakulatainak egy része a megyeszékhely megsegítésére indult, míg a másik része komlón és környékén végezte el a szükséges mentő- és felhőmentesítő, a tűzjelzőgyakorlatot. a lakosság ez idő alatt otthonába zárkozott, városszerte zárt ajtókat, ablakok mögött a szirénázás idején kötelezően polgári védelmi pincékbe vonultak. a 30.000 lakos komlóbányaváros polgári védelmi példás fegyellemmel, pontosan teljesítette a feladatát. a rádió jelzőszirénajelzésig, három órán át tartott a szirénázás. elnéptelenedett komló, csak a szakszolgálati egységek, elsősorban a vegyvédelmi, a műszaki és az egészségügyi szolgálat emberei, járművei mozogtak, a terv szerint teljesítették feladatukat. a gyakorlat elérte célját, annak bizonyítását, hogy az elméletben tanultak alkalmazásával, a feladatok pontos teljesítésével egyszerű eszközökkel is eredményesen lehet védekezni a sugárveszély ellen, a lakosság fegyelmetten betartja az utasításokat. mti/

--

11. pénz- és éremművészeti kiállítás nyílt

t pr/gg bh bs

1969. szeptember 21.

ma reggel a Nemzeti Múzeum dísztermében megnyílt a tudomány- és művészeti hetek „legértékesebb”, kiállításán a múzeum bemutatja a pénz- és éremgyűjteményének legszebb darabjait. a szirénázás után a látogatókat. a gyűjtemény felőleti másfél évszázad történetét, kezdve a görög stater-től és drachmától napjaink fizető eszközeig. egy-egy vitrint szenteltek a rómaiak, a bizánciak és az európai népek pénzeinek, s külön láthatók a magyar vonatkozású rekvizitumok is.

az elmúlt három évtized legnagyobb szabású pénz- és éremművészeti kiállítását mocsy andrás egyetemi tanár nyitotta meg, nagyszámú érdeklődő jelenlétében. /mti/

--

- 7 -

15.00

bb 12. forgalmas utóidény - élénk kiránduló forgalom a balatonon.
vid bh bs 1969. szeptember 21.

az elmúlt heti hűvös és változókéony időjárás hatására megcsappant balatonon forgalom vasárnap ismét megdőlt.

az ibusz - tit országjáró tura a t usai szakom min en nagyobb nyaralóhelyen feltűntek vasárnap. mindkét parton több újabb osztrák turistacsoport berelt néhány napra szállást. félig teltek a parkolóhelyek a siófoki és a balatonfüredi szállók előtt. a hétvégén nagyobb lengyel turista csoportokat is fogadtak. a hidegebb északi vizekhez szokott lengyelek közül néhányan vasárnap meg a strandolástól sem hiadtak vissza.

az üdülőházak számbelileg megcsappant vendégseregét vasárnap becsülés szerint legalább ötezer hazai kiránduló egészítette ki. a legtöbben tihanyt, badacsonyt és Hévízt keresték fel. a főzónra emlékeztetett a múzeumok és idénykiállítások látogatottsága. a személygépjárművekkel utazó kirándulók közül sokan a balatonon kívül a balaton -felvidék a bakony nevezetességeit is felkeresték. élénk volt a forgalom a várától híres nagyvárszomban és sümegen. a bakonyi vendéglátó egységek megerősített szolgáltatást tartottak, de még így is gondot okozott a szokottnál nagyobb tömeg kiszolgálása./mti/

bb 13. koszta nap szentesen

vid bh bs 1969. szeptember 21.

koszta józsef halálának 20. évfordulója alkalmából a városban élt művészre emlékeztek vasárnap szentesen. délelőtt a horváth mihály gimnáziumban rendezett emlékülésen dr pogány ö. ábor a magyar nemzeti galéria főigazgatója méltatta koszta munkásságát, az alföldi piktúra jelentő ágát. délben a marx téren felavatták koszta józsef domborművé emlékművét, borsos miklós szobrászművész alkotását, majd a tér egyik házában, amelyben a művész egykor élt, emléktáblát helyeztek el.

délután a városi tanács nagytermében nyitották meg koszta józsef gyűjteményes kiállítását. a művésznek min egy hetven múzeumokban őrzött és magánosok birtokában lévő alkotását tekintetik meg az érdeklődők. a bemutatott festmények közül többet került első alkalommal nyilvánosan kiállításra./mti/

1505
- 8 -

bb 14. dél-dunántuli építészeti kiállítás kaposvárrott

vid bh bs 1969. szeptember 21.

vasárnap nyitották meg kaposvárrott a palmiro togliatti nevelői könyvtár nagytermében a dél-dunántuli építészeti kiállítását. a kiállítás anyagát baranya, somogy, tolna megyei tervezők munkáiból állították össze./mti/

bb 15. emléktáblát avattak a normafánál

t pr/gg bh bs 1969. szeptember 21.

budapest művészeti életének reprezentánsai, jeles képviselői, neves személyiségek adtak találkozót vasárnap délelőtt a szabadsághegyi normafánál; a városi művelődési központban avatták a nemzeti színház egyik színpadgyujainak tiszteletére. maga a találkozó hagyomány, a fővárosi művészek évről-évre megrendezik a normafa emlékünnepséget, felújítva elődeik, pályatársaik kedvelt szokását. a híres normafa 1840-ben kapta nevét, amikor egy, a vasárnapéhoz hasonló ünnepségen schódelné, klein rozália, a nemzeti színház operatársulatának neves tagja az öreg bükkfánál eténekelte bellini normájának nagyáradóját. a fa 1927-ben elpusztult - utódját két év óta nevelik, gondozzák a természetbarát művészek.

a bensőséges ünnepségen a budapesti művész sport kör emléktáblát avatott, amely megörökíti a normafa történetét. lukács istván, a művészeti szakszervezetek szövetségének titkára mondott ünnepi beszédet, majd tatai éva, jancsó adrienne, bodor tiberius és moldován stefánia adott rövid műsort./mti/

bb 16. kedvező kiránduló idő - nagy idegenforgalom vas megyében

vid bh bs 1969. szeptember 21.

a kedvező kiránduló időt kihasználva nagy volt az idegenforgalom vasárnap vas megyében. különösen sokan keresték fel a múzeumokban gazdag kőszegetet. már a kora reggeli órákban elkezdtek az utcák töbuszokkal, vonattal, személygépkocsikkal telni. érkeztek a kirándulók. a budapesti v. kerületi természetjáró szakszervezés rendezésében mintegy hatszáz utassal különvonat is érkezett a városba.
/folyt köv./

1510
14.20 bh

bb.16. / k. dvan6.... folyt./-a

a királyi utó, turisták -köztük számosan a szomszédos
auszt. iából - ismerkedtek a nevezetességekkel, kirándultak
a festői szépségű hegy kbe. nagy volt a vonélgjárás a megye-
székhelyen, szombathelyen is, s a város peremkerületében a
károli arborétumban.

számos vendégcsoport kereste fel a megye dőlnyugati
sarkában a három országhatár találkozásánál lévő pöcsöt,
ahol a népi építészeti remeköivet, az árpád-kori templomok-
kal ismerkedtek, mti/

bb.17. három napot töltött vas megyében a csemadok művész-
együttese

vid/a/bs

1969. szeptember 21.

a szombathelyi kisipari szövetkezetek vendégeként
három napot töltött vas megyében a csemadok művészegyüttese.
a csehszlovák kórus és népi zenekar a vendéglátó bété kó-
rusának ez év május elsején csehszlovákiai látogatá-
sát viszonzta.

a coltoroból érkezett együttes szombathelyen megismer-
kedett a hírhírű római emlékekkel, a megye egyéb nevezet-
ességeivel, új építkezéseivel, s nagy sikerrel hangversenyt
adott a kiszőv székház nagytérmben.

vasárnap közönségre látogattak vendégek, ahol nagy tör-
telmet a város múltjait tekintették meg, majd a büki
gyógyfürdőben fejeződött be a háromnapos baráti látogatás.

a csehszlovákiai magyar dolgozók szövetsége és a szom-
bathelyi kisipari szövetkezetek művészegyütteseinek vezetői
közösen elhatározták még szorosabbra fűzik kapcsolataikat,
különösen látogatják egymást, rendszeresen kicserélik ta-
pasztalataikat. mti/

--

14.20/

- 10 -

1970

bb.18. polgárivédelmi falunap vasszécsényben

vid/a/bs

1969. szeptember 21.

a pusztító fegyverek hatása elleni védekezésre meg kell
tanítani a lakosságot, vas megyében a polgári védelmi parancs-
nokság már az elmúlt években megvetette ennek alapjait, s a
sikeres kezdet folytatásaként az idén falunapokat szervez-
nek.

az első nagyszabású falunapot vasárnap vasszécsényben
rendezték meg, délelőtt a polgári védelem megyei parancsnok-
ságának képviselői falugyűlésen vitatták meg a község vezetői-
vel, lakóival az élet és vagyonvédelem feladatait, majd a
különböző polgári védelmi szakegységek nagy érdeklődéssel
kísért bemutatót tartottak.

délután a környező községek fiataljainak részvételé-
vel sportversenyeket bonyolítottak le, s az öntevékeny mű-
vészeti együttesek mutatták be tudásukat. /mti/

--

bb.19. forradalmi emléktúra

vid/a/bs

1969. szeptember 21.

a malinovszkij marsall által vezetett 2.ukrán front
felderítő egységei az arad-budapest támadási vonalnak meg-
felelően a magyarországi hadműveletek során 1944. szeptem-
ber 23-án battonyánál átlépték a magyar határt, s ezzel a
kilencedik csapás részeként megkezdték hazánk felszabadi-
tását.

ennek a jelentős eseménynek negyed százada az évforduló-
ja és a fegyveres erők napja tiszteletére a szombathelyi ka-
nizsai dorottya gimnázium kisz fiataljai vasárnap emlék-
kerékpár-turán vettek részt. az első állomásuk rumkászs g
volt, ahol megkoszorúzták vas megye nagy munkásmozgalmi
mártírjának, fűrst sándornak emléktábláját.

az emléktúrát követő héten az iskola kisz alapszerve-
zetei ünnepélyes kisz taggyűléseket tartanak, ahol rendőr-
munkásör és katonatiszt szülők lesznek a fiatalok vendégei.
/mti/

14.25/a

- 11 -

1970

bb 20. szüreti mulatság meszlenben

vid bh bs

1969. szeptember 21.

a meszleni kisz szervezet az egész falu bevonásával vasárnap rendezte meg a hagyományos szüreti mulatságot. a község lakói - fiatalok, öregek egyaránt - jelmezbe, maskarába, öltözve, a helyi termelősövetkezet lovaival, szekereivel vidám szüreti felvonulást tartottak.

a mulatság napját szüreti báttal fejezték be. a rendezvény bevételét a kisz a jövő évi balatoni taborozásra fordítja./mti/

bb 21. előszüret a balaton parti történelmi borvidéken

vid bh bs

1969. szeptember 21.

megelevenedtek vasárnap a balaton part történelmi borvidékének szőlőtáblái. a gazdaságok szakemberei és szőlőkezelő tulajdonosai még halogatják az általános szüretet, de sok helyen a termést megtizedelő rothadás miatt már meg kellett kezdeni a részleges szedést. a gyakori esőzések és a hűvös időjárás hatására főleg az ezerjő fajta szedését kellett megkezdeni. vasárnap hozzáláttak az előszürethez a somló hegyen is. valamivel jobb a helyzet a napfényben gazdagabb badacsonyi szőlőkben.

a több, mint 7000 holdas balatoni történelmi borvidéken benépesültek azok a szőlők is, ahol még nem kellett megkezdeni az előszüretet. mindenütt rendbe teszik a pincéket, ápolják a hordókat és a szüreti felszereléseket. a szőlővidék vasárnap már jóformán idegenforgalmi helynek számított, a fővárokból és más távolabbi helyekről több ezer kiránduló látogatott el szőlőműveléssel foglalkozó ismerőseihez. feltűntek a szőlős hegyeken a film- és fényképező gépek, külföldi turisták is. számukra különösen érdekes látványt kínáltak a seregélyek hatalmas csapatai, amelyek gyakran felhőket képeztek a vidéken. a kártékony madarak ellen vasárnap is ezer alkalmi mezőőr védte a termést. a karikás ostorok pattogása és a különféle riasztó eszközök hangja a part 70 kilométeres hosszúságában a madarak járásától függően szinte percek alatt láncszerűen végigfut./mti/

14.45 bh

1540

- 12 -

bb 22. kodály zoltánra emlékeztek - népzenei munkaközösség alakult - sikerrel rendezték meg a 3. országos népzenei találkozót kecskeméten

vid bh bs

1969. szeptember 21.

vasárnap kecskeméten befejeződött a 3. országos népzenei találkozó, amelyet kodály zoltán törekvéseire és példájára sikerrel rendeztek meg a nagy zeneszerző szülővárosában. az idei fesztivál az ifjúság és a népzene-népdal kapcsolatának ápolása, erősítése jegyében zajlott le. a megtartott 24 rendezvényből 13-at ennek a célnak szenteltek. az ország minden részéből összesereglett népi hangszerművészek, énekesek, tudósok, írók és költők találkoztak a város diákjaival. és vasárnap „a népdal szerepe az iskolai énekkutatásban, címmel tartottak tanácskozást, amelyet ifjúsági kórusbemutatóval is illusztráltak.

a fesztivál fő eseményei vasárnap zajlottak le. az említett tanácskozás előtt kodály zoltánra emlékeztek a népművészek. a zeneszerző emléktáblájához vonultak, s szép ajándékokat ajándékoztak a népművészek, majd megkoszorúzták kodály márványtábláját. délután a megyei népfőnökbizottság kezdeményezésére népzenei munkaközösség alakult, azzal a céllal, hogy fórum legyen a dunatisza közén élő népzenei kutatásoknak.

este kecskeméti katona józsef színházban díszbemutatót tartottak, amelyen a legkiválóbb népi hangszerművészek, együttesek, népdalénekesek léptek fel./mti/

bb 23. néfélmillió növényfajtából csak ötezret hasznosítottak - a magyar szakemberek is jelentős részt vállaltak a nemzetközi biológiai programból - dr. hortobágyi tiber professzor nyilatkozata a biológus napok alkalmából

vid/a/bs

1969. szeptember 21.

befejeződött vasárnap balatonfüreden a xii. országos biológus napok tudományos ülészaka. a több, mint 25 hazai és külföldi szakember a nemzetközi biológiai program megvalósulásának elősegítéséről tanácskozott. e fontos témáról dr. hortobágyi tiber, a tit. országos biológiai választmányának elnöke nyilatkozott az mti munkatársának:

/folyt.köv./

15.05/c

1540

- 13 -

b. 24. másfélmillió....folyt./-a

Az egyesült nemzetek élelmészeti és mezőgazdasági szervezete válogatta ki az egészségügyi világszervezet 1960-ban hirdette meg az éhség elleni hadjáratát - mondotta a professzor. A következő két évtized döntő jelentőségű lesz a világ élelmészeti gondjainak a megoldásában. Valóságos forradalom kell bekövetkeznie az élelmészeti problémák megoldásában, nemcsak a harmadik, hanem a második század folyamán is, a múltban láthatunk.

A fokozódó népszaporodásra számítva még inkább megmutatkozik a biológiai folyamatok létrehozásának nagy jelentősége. Husz esztendővel ezelőtt például egy egységnyi területen, ahol hét ember élt, ott ma tizenkettő számolhatunk és 15-20 év múlva ez a szám eléri a tizenhatot. Még rosszabb a helyzet a Dél-keleten, Kinában, a Kelet-keleten és Latin-amerikában.

ennek a fokozódó gondnak a mielőbbi megoldására hirdetik meg 1965-től 1972-ig az inté. nemzetközi biológiai programot. A cél összefoglalva: az emberiség jólétének szolgálatában a világ lakosságának 60-70 százaléka ugyanis élelmiszergondokkal küzd, jórésze éheznek. az évszázad végére az élelmiszertermelésnek meg kell háromszorozódnia, az állati termékek előállítását pedig hatszorosára kell növelni. hogy a fehérje táplálkozás megfelelő legyen. A munkások mintegy másfélmillió növényfajt ismernek, közülük azonban csak alig ötezer fajtról tudjuk, hogy mire használható. az állati fajok hasznosítása még a növényeknél is gyengébb hatékonyságú. itt rendkívül nagy szerep vár a biológusokra hasonlóan feladatuk a zetek biológiai előállításra való felhasználása, illetve az eddigi ismeretek fokozása. fel kell térnünk a környezeti hatásokat is. kell akadályoznunk például az olyan jelenségeket, mint a néhány évvel ezelőtti balatonihalpusztulás.

a nemzetközi biológiai program, amelybe eddig mintegy ötven ország kapcsolódott be, a magyar biológusokra is jelentős szerepet osztott. a mostani országos biológiai napok is ennek áldozta programját és az ökológiai konferenciákon túl a neuro-hormonális szabályozás kérdéseivel foglalkoztunk behatóan. a biológus napokai és a felhívásuk továbbképzésre. megvitattuk a legújabb biológiai tapasztalatokat. legfontosabb információkat felhasználjuk az ismeretterjesztésben is. csak így, a legújabb kutatási eredmények birtokában mondhatunk az ismeretterjesztő előadásoknál a tudományos ülésünket rövidesen követő megyei biológus napokon./mti/

- 14 -

1542/a

1542/a



bb 24. új művelődési ház bakonyszegen

vid bh bs

1969. szeptember 21.

vasárnap ünnepélyesen adták át rendeltetésének a hajdu-bihar megyei bakonyszeg község új művelődési házát. a több mint 2 millió forint értékű művelődési ház felépítéséhez a falu lakossága jelentős társadalmi munkával járult hozzá. az új művelődési házban a nagy terem mellett kapott helyett a községi könyvtár, s ezután a szakköri foglalkozásokat is az új épületben tartják majd meg. klub is rendelkezésre áll a művelődési otthonban./mti/

bb 25. szüreti karnevál, lovasbemutató, határörközségavatás kelebián

vid bh bs

1969. szeptember 21.

a bács megyei kelebián vasárnap rendezték meg a hagyományos szüreti napot. az egésznapos program egyik jelentős eseménye volt kelebia, határörközségé avatása.

a két országra szóló szüreti ünnepségre sok vendég érkezett a szomszédos jugoszláviából. különösen nagy sikere volt a lovasbemutatónak, és a versenynek. a szabadtéri színpadon a kisz központi népiegyüttes rajkózenekarának műsora szórakoztatta a közönséget. délután a szüreti karnevál, „kisbirója”, dobszó után tette közhírré, hogy kezdetét vette a nagyszabású szüreti ünnepség. lovasbandériumok kíséretében vonultak fel az ünnepség résztvevői a község utcáin. a karnevál bál és tűzijátékkal ért véget./mti/

bb 27. sziriába utazott

zs mm bh bs

1969. szeptember 21

a magyar jogász szövetség küldöttsége, amelyet dr. kárpáti lászló, az országos ügyvédi tanács elnöke, a magyar jogász szövetség elnökségi tagja vezet. a küldöttség viszonzozza a szir jogászok korábbi magyarországi látogatását és tanulmányozza a szir jogász-szervezetek tevékenységét./mti/

--

- 15

15.50 bh

1542/a



b.26. jubileumi kertészeti nap orosházán

vid/a/bs

1969. szeptember 21.

az újratelepítésének 225. évfordulóját ünneplő orosháza jubileumi programja keretében vasárnap rendezte meg a már hagyományos kertészeti napot a petőfi művelődési központ kertészeti szakköre. az ünnepélyes megnyitó után átadták a „mintakert” címet és táblát a 87 tagú szakkör 7 legeredményesebben dolgozó kertészének. ezt követően fűri józsef, a kecskemét-katonatelepi szőlészeti kutató intézet tudományos munkatársa - a szakkör patrónusa - ismertette a kísérletezések, kutatások legújabb eredményeit, majd szakfilmeket láthattak a résztvevők. a jubileumi kertészeti nap a szakkör házi kiállításának megtekintésével zárult./mti/

--

bb.28. megkezdődtek a tokaj-hegyaljai napok

vid/a/bs

1969. szeptember 21.

abaujszántón, vasárnap zenés ébresztőt követően kezdődtek a szarvasi és a sátoraljaujhelyi járási tanács által közösen rendezett hegyaljai napok. október 12-ig a zárt körű idegenforgalom között rendeznek szakmai megbeszéléseket, vidám szüreti mulatságokat, kiállításokat. bemutatják hegyalja néprajzát, bortermelésének évszázados múltját, a rekonstrukció eredményeit, s megtárgyalják a korszerű szőlőtelepítés, művelés, a kártevők elleni védekezés követelményeit is.

abaujszántón a zenés ébresztőt követően a helyi állami gazdaság, valamint a szomszédos községek fiataljai az egykori és a mai szőlőművelő, szüretelő készségeik bemutatásával vidám, színpompás felvonulást rendeztek. majd a hegyaljai napok kulturális jelentőségét erdélyi sándorné országgyűlési képviselő méltatta.

a tokaj-hegyaljai napok alkalmából az abaujszántó általános iskolában a régi szőlőművelő eszközökből, a bodrogkereszturi kerámia üzem legújabb termékeiből, a pedagógusok által készített szemléltető eszközökből, valamint a tsz-ek és állami gazdaságok szőlő-, gyümölcs- és szántóföldi termelvényeiből kiállítás nyílt. az egész napos programot vidám szüreti bál fejezte be./mti/

--

16.50/a

- 16 -

17^{no}

bb.30. kernstok kiállítás nyílt vácotton

i/vid/pr/gg/bs

1969. szeptember 21.

kernstok károly és az 1919-es nyergesi szabadiskola művészeinek alkotásaiból nyílt kiállítás vasárnap a váci madách imre művelődési központban. a bemutatott mintegy száz festmény, rézkarc és akvarell csupán töredéke az ötven éve működő szabadiskola termékeinek. a válogatás azonban hiszen tüközi 1919 forradalmi légkörét. a tanácsköztársaság művészeti direktóriuma kernstok károlyt, a „8-ak” vezető mestert bízta meg a nyergesi művésztelep irányításával. életművét a mostani kiállítás mintegy 200 képpel reprezentálja.

a kiállítást - nagyszámu érdeklődő jelenlétében steiner tiber, a komárom megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese nyitotta meg./mti/

--

bb.29. katowicei napok kezdődtek miskolcon

vid/a/bs

1969. szeptember 21.

a népi Lengyelország megalakulásának 50. évfordulója alkalmából miskolcon katowicei napok kezdődtek. a lengyel testvérváros tiszteletére. az ünnepi emlékezés megnyitójaként vasárnap a miskolci galériában a több mint kétszáz tagot számláló katowicei grafikus szakosztály tagjainak alkotásaiból kiállítás nyílt.

a kiállítás megnyitóján megjelent lengyel vendégeket dr. fekete lászló, miskolc megyei jogú városi tanács vb. elnöke köszöntötte, majd antoni wojda, katowicei városi tanács elnöke méltatta a két testvérváros kapcsolatának jelentőségét.

este a miskolci kávéházban a katowice köszönti miskolcot, című ünnepi esztrádműsorban lengyel vendégművészek is felléptek.

az ünnepi műsor keretében a „minden iskolába televíziót”, mozgóomhoz csatlakozva, a miskolci vendéglátóipari vállalat igazgatója - a vállalat ajándékként televízió készüléket adott a szlovák nemzetiségű bukkszentkereszt, valamint a borsziráki általános iskola igazgatójának./mti/

--

17.00

- 17 -

b 36. kiállítás, hangverseny, diáktalálkozó

i id pr/gg bh bs

1969. szeptember 21.

Vásárnap gazdag programmal folytatódott a körösmenti kulturális hetek eseménysorozata. a három rendező községben, békésen, zöbe és békés községekben a kecskeméti munkádszervezet fuvószekara adott tiszteletdíjat, békésen, ajándékos művelődési központban pedig a körösmenti vidékének népművészetéből nyílt kiállítás. a békés nézőcsalogató látványosságai: a békési kosárlabda mérkőzések, a békésszentandrás szőnyegszövő szövetkezet termékei, a környék asszonyainak népi motívumokkal hímzett terítői, párnái.

tardoson a zeneiskola egykori diákjai, tanárai találkoztak. az ország különböző vidékeiről érkezett vendégek a járás és a község vezetői köszöntötték. majd az „Óreg” diákok hangversenyt adtak a zenepavilonban. a műsorban fellépett mező László Liszt-díjas gordonkaművész, a volt diákok rögtönzött énekkarát gulyás György Liszt-díjas karnagy vezényelte./mti/

bb 38. halálos közlekedési balesetek

i pr/gg bh bs

1969. szeptember 21.

a megengedettnél gyorsabban vezette tehergépkocsiját Pápai János 29 éves Pannónhalmi gépkocsivezető, s a Pannónhalma-Écs közötti úton elütötte a motorkerékpárján haladó szabó Antal 22 éves nyúti olajmunkást. szabó a helyszínen meghalt, Pápai a rendőrség őrizetbe vette.

Puskás Árpád László 21 éves Debreceni gázszerelő ellopott egy parkoló személygépkocsit, s avval a Debrecen-Hajdúsámsoni úton árokba borult. Puskás a helyszínen meghalt, társa, Jenei József, 21 éves Debreceni segédmunkás életveszélyes sérülést szenvedett./mti/

bb 39. századik születésnap

vid i pr/gg bh bs

1969. szeptember 21.

Vasárnap a Borsod megyei Mezőcsátón 100. születésnapját ünnepelte özvegy Nagy Jánosné. a ritka évfordulót teljes szellemi frissességében megélt asszonyt számos ük- és dédunokája köszöntötte, s tolmácsolták jókívánságaikat a község vezetői, a tömegszervezetek képviselői is./mti/

- 20 -

bb 40. képzőművészeti kiállítás Szerencsen

i vid pr/gg bh bs

1969. szeptember 21.

Képzőművészeti kiállítás nyílt vasárnap a Szerencsi Rákóczi-féle várkastélyban: Nagy Gy. Margit gobelinművész és Varga Miklós szobrászművész mutatta be alkotásait. a Miskolcon élő művészpár tevékenységét Varga Gáborné, a Borsod megyei Tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese méltatta./mti/

bb 41. embaagó: 19.00 óráig!

kubai balettművészek bemutatója

t pr/gg bh bs

1969. szeptember 21.

a budapesti művészeti hetek egyik kiemelkedő eseményeként vasárnap este a Madách Színházban bemutatkozott a hazánkban vendégszereplő kubai nemzeti modern táncgyűjtés a táncosok Ramiro Guerra három koreográfiáját állították színpadra. eljátszották „a tanc ünnepe”, „Zantillák Orfeusz”, „át”, valamint a „Joruga szvit”, t. a bemutató közönsége - köztük a főváros társadalmi, politikai és művészeti élet számos ismert képviselője - nagy tapsal fogadta a tizesztendős együttes produkcióját./mti/

bb 42. Czinke Ferenc kiállítása Sopronban

gg bh bs

1969. szeptember 21.

Vasárnap megnyílt a Soproni Festőteremben Czinke Ferenc munkácsy-díjas grafikusművész kiállítása. a megnyitót nagyszámú közönsége előtt Sarkady Sándor költő méltatta Czinke Ferenc munkásságát./mti/

- 21 -

18.50 bh

